

A&O'er doet aan arbo-met-een-lach

Deskundig tot in de kern

Veel werkgevers zijn nog niet goed bekend met arbeids- en organisatie-deskundigen. De nieuwe voorzitter van de beroepsvereniging van A&O'ers wil dan ook nadrukkelijker aan de weg timmeren. Yolanda Kuis wil vooral verbinden, kennis delen en van elkaar leren.

tekst Walter Baardemans

De actuele vraagstukken lijken de arbeids- en organisatiedeskundigen op het lijf geschreven.

Werkdruk, pesten en duurzame inzetbaarheid zijn thema's waar de A&O'er zich juist op kan profileren. Maar waar andere beroepsverenigingen van kerndeskundigen de laatste jaren in ledenaantal groeien, blijft de Beroepsvereniging van Arbeids- en Organisatiedeskundigen (Baeno) schommelen rond 170 leden. Een eerdere poging ten spijt om het 'krimpende en ouder wordende, veelal behoudende ledenbestand' op te porren.

Er is nog werk aan de winkel, ziet ook de nieuwe Baeno-voorzitter Yolanda Kuis. Maar ze stelt ook vast dat er de afgelopen jaren het nodige is bereikt: "Er is veel energie gestoken in de interne kwaliteit en professionalisering van onze vereniging. We hebben een kennisplatform voor leden opgezet, een publicatieprijs in het leven geroepen en organiseren elk jaar een congres. Er zijn goede contacten met de andere beroepsverenigingen, het ministerie en andere partijen. Dat staat allemaal als een huis."

Speerpunt

Toch ziet de nieuwe voorzitter graag het ledenaantal groeien de komende jaren. Het heet 'een speerpunt'. Kuis lijkt de juiste vrouw op de juiste plaats. Ze wordt getypeerd als 'vrolijk en enthousiasmerend' en 'puur, oprecht en zakelijk, een goede mix voor haar ondernemerschap'.

Na haar studie psychologie belandde ze via OHRA (schadelastbeperking voor zakelijke klanten) als locatiemanager bij arbodienst ArboNed. Tien jaar geleden haalde ze haar master arbeids- en organisatiekunde. "Dat lag het dichtst bij mijn basis en ik vond het altijd erg boeiend hoe organisatiefactoren het welbevinden van mensen kunnen beïnvloeden." In de tien jaar daarna werkte Kuis in haar eigen bedrijf De Linge Groep. Sinds 1 januari 2015 is ze mededirecteur van Mijn Kennis, Preventie & Re-integratie. Twee maanden later werd ze gekozen tot voorzitter van de Baeno.

Tot in de kern

De kern van het A&O-vak vindt Kuis de verbinding tussen mens, arbeid en organisatie. Ze tekent het in een driehoek. "De A&O'er is deskundig tot in

de kern. Dat is nu onze slogan. Daarmee laten we zien dat een A&O'er overzicht houdt over alle factoren die maken dat een mens past binnen zijn werk en prettig en productief kan werken. Tegelijk kunnen wij op individueel gedragsniveau kijken wat er nodig is voor die match. A&O'ers hebben op organisatorisch en individueel niveau verstand van gedrag als het gaat om gezondheid, veiligheid en welzijn en kunnen daar goede interventies voor bedenken."

De sociaalwetenschappelijke basis onderscheidt de A&O'er van andere kerndisciplines, stelt Kuis. "Psychosociale arbeidsbelasting en duurzame inzetbaarheid zijn daarom uitgesproken A&O-onderwerpen. Dat is niet primair het terrein van een veiligheidskundige

ook sterker profileren", stelt Kuis. "We staan nu vaker op beurzen om contacten te leggen met bedrijven en gaan ook via onze website directer communiceren richting werkgevers. Ook richting onze collega-kerndeskundigen: ga niet alles zelf doen, maar zoek bijvoorbeeld voor een RI&E de verbinding en samenwerking. Trek met de A&O'er samen op, want dan kun je zoveel meer bereiken voor je klant. Ga niet op je eigen eilandje zitten. Die verbinding wil ik vanuit beroepsverenigingen promoten en stimuleren."

Kopopleiding

Multidisciplinair samenwerken, kennis delen en leren van elkaar. Kuis gelooft er stellig in. En er is ook belangstelling voor, verwijst ze naar de nieuw gestarte

'Wij gaan als beroepsvereniging niet over de kwaliteit van opleidingen'

of arbeidshygiënist. Wij zijn organisatieadviseurs met verstand van arbo. Je ziet nu dat andere disciplines steeds meer proberen te leren van ons."

Profileren

Kansen te over voor de A&O'ers, zo lijkt het. Volgens Kuis zijn A&O'ers ook wel zichtbaar. "Als ik zie hoe leden bezig zijn, denk ik dat we het best goed doen. We worden gevraagd voor het opstellen van multidisciplinaire richtlijnen en zijn ook betrokken bij een promotieonderzoek over arbeid als medicijn. Dat is een goed teken." Dat veel werkgevers toch vaker hun toevlucht nemen tot veiligheidskundigen of arbeidshygiënist, heeft volgens Kuis vooral te maken met de onbekendheid van de A&O'ers. "Veiligheidskundigen vormen simpelweg een veel grotere groep. Maar dat zijn vaak ook mvk'ers. De kleine groep A&O'ers zijn allemaal hogeropgeleide academici. A&O'ers hebben overal concurrentjes zitten, maar die kunnen het allemaal net niet zo goed als wij."

Klein probleem: werkgevers als klanten weten dat niet. "Daarom willen we ons

kopopleiding Arbeids- en organisatiekunde voor hoger veiligheidskundigen van de PHOV. "Het wordt interessant gevonden, anders start je geen aanbod, lijkt me. Hoe meer mensen belangstelling hebben voor het A&O-vak, des te liever het mij is. En ik hoop dat ze allemaal lid worden van onze vereniging." Naast de opleiding Arbeids- en organisatiekunde van de Nederlandse Academie voor Arbeidswetenschappen en de post-hbo opleiding Arbeids- en organisatiekunde van de Haagse Hogeschool, biedt de PHOV in de kopopleiding sinds kort hoger veiligheidskundigen de mogelijkheid om zich bij te scholen op het vlak van de arbeids- en organisatiekunde. Dat is niet zonder slag of stoot verlopen. Gevestigde opleiders beschouwen de nieuwe kopopleiding A&O-deskundige als een slechte 'flauwe grap'. 'Veel te mager en te licht', oordeelden zij. Bovendien zou ten onrechte de indruk gewekt worden dat het certificatie zou kunnen opleveren. De Baeno informeert via haar website wel over de nieuwe opleiding. Maar daar houdt de bemoeienis op, zegt Kuis. "Wij gaan als beroepsvereniging »

'A&O'ers hebben overal concurrentjes zitten, maar die kunnen het net niet zo goed als wij'

niet over de kwaliteit van de opleiding. We houden het wel in de gaten, want we willen dat mensen zinnige dingen

leren. Maar het is niet aan ons om te bepalen of het een goede of slechte opleiding is. Daar zijn de certificerende

instellingen voor. Die geven al dan niet een certificaat af volgens de geldende richtlijnen en eisen. Tenminste, we hopen natuurlijk dat dat gebeurt, want we willen geen slecht opgeleide mensen rond hebben lopen die roepen dat ze het A&O-vak verstaan. Daarmee zou het beroep afkalven en dat zou ik verschrikkelijk vinden. Dat zou inflatie van het vak inhouden. Maar wij gaan er gewoon niet over. Dat bewaakt de certificerende instelling namens het ministerie.”

Middelbare A&O'er

De certificeringseisen zijn wel stevig, weet Kuis uit eigen ervaring. Ook de eisen voor hercertificatie blijven een ingewikkeld onderwerp voor haar leden: “Er is nog steeds veel onduidelijkheid, merk ik.”

Ze moet lachen om een uitspraak van een kerndeskundige over de huidige eisen: “*Het is ongelooflijk als je ziet waar een kerndeskundige allemaal aan moet voldoen. De kerndeskundige staat bovenaan en onderaan komt God. De kerndeskundige moet nog humor hebben ook.*”

Kuis: “Die vind ik wel leuk.”

Misschien zou het best een tandje minder kunnen, denkt ze. Ze verwijst het idee voor een middelbare A&O'er niet meteen naar de prullenbak. “Voor een verkorte opleiding zou dat best een interessante optie kunnen zijn. Maar het veranderkundig denken vraagt wel een bepaalde denkkracht. Zo'n opleiding zou wel minimaal hbo-niveau moeten hebben, denk ik. Zelf werk ik ook met assistenten. Het is een interessante optie om te onderzoeken.”

Aan één eis kunnen veel A&O'ers volgens Kuis makkelijk voldoen: humor. “De Baeno is geen ingedutte club. De leden van de vereniging zijn vaak heel creatief en enthousiast bezig en maken hele mooie dingen. Door kennis uit te wisselen, te beschrijven en te bespreken, kunnen we veel van elkaar leren. Dat is voor komende jaren een belangrijk speerpunt. En we hebben vaak erg inspirerende en leuke bijeenkomsten met de nodige humor. Arbo met een lach. Anders was ik geen lid.” «

